

Теоретико-методологічні засади дослідження юридичної відповідальності приватного детектива за порушення умов договору про надання послуг

Костянтин Пастухов

*здобувач ступеня вищої освіти «магістр»,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: PastukhovKV@krok.edu.ua*

Приватна детективна діяльність в Україні активно розвивається, хоча її правове регулювання все ще залишається фрагментарним. Попит на такі послуги зростає через потребу громадян та бізнесу в додаткових інструментах захисту своїх прав, збору інформації та вирішення конфліктних ситуацій у позасудовий спосіб. Проте відсутність чіткого спеціального закону створює значну правову невизначеність: не встановлені єдині стандарти роботи детектива, межі його повноважень та, найголовніше – порядок притягнення до відповідальності в разі порушення умов договору.

На практиці це призводить до конфліктів між замовником і виконавцем, спорів щодо якості наданих послуг, випадків перевищення повноважень або використання недопустимих методів. Дослідники звертають увагу, що правовий статус приватного детектива в Україні є недостатньо врегульованим, а механізми відповідальності – нечіткими [1].

Крім того, у Верховній Раді неодноразово реєструвалися законопроекти щодо легалізації та регулювання детективної діяльності, що свідчить про потребу в системному науковому опрацюванні цієї сфери та визначенні чітких правових підходів до відповідальності таких фахівців [2].

Тому дослідження теоретико-методологічних засад юридичної відповідальності приватного детектива за порушення умов договору є важливим як для формування наукової бази майбутнього законодавства, так і для вирішення практичних проблем взаємодії між детективом і замовником. Такий аналіз дозволить окреслити межі професійної відповідальності, підвищити правову визначеність та забезпечити належний рівень захисту прав клієнтів.

Метою даних тез є комплексне теоретичне обґрунтування та визначення особливостей юридичної відповідальності приватного детектива за порушення умов договору про надання послуг, а також формування науково обґрунтованих підходів до вдосконалення правового регулювання цієї сфери.

Приватна детективна діяльність в Україні перебуває на етапі становлення, і саме це робить тему її правового регулювання настільки актуальною. Попит на детективні послуги зростає щороку: громадяни намагаються захищати свої інтереси у сімейних спорах, бізнес – запобігти шахрайству та недобросовісній конкуренції. Проте механізми контролю за діяльністю приватних детективів досі не сформовані остаточно, що створює ризики як для замовника, так і для самої професії.

До недавнього часу в Україні фактично не існувало спеціального закону, який би визначав статус приватного детектива. Діяльність здійснювалася на власний

ризик виконавців і на довірі замовників. У наукових публікаціях неодноразово наголошувалося, що така ситуація сприяє «тінізації» сфери, оскільки немає єдиного стандарту, що дозволено, а що категорично заборонено детективу [1].

Український ринок детективних послуг сьогодні стикається з кількома проблемами. Через відсутність спеціального закону послуги можуть надавати особи без належної підготовки, що підвищує ризик порушення прав третіх осіб [3]. Межі повноважень детективів часто нечіткі, що може призводити до незаконного втручання у приватне життя [4]. Багато договорів укладаються формально, без механізмів контролю та відповідальності, а судова практика щодо спорів практично відсутня [5].

Провівши аналіз діяльності приватних детективів та їх юридичної відповідальності, доходимо висновку, що цей інститут в Україні ще перебуває на етапі становлення і потребує чіткого законодавчого врегулювання. На нашу думку, встановлення чітких правил діяльності, визначення меж повноважень детективів та впровадження стандартів професійної етики здатні значно підвищити ефективність роботи приватних детективів і забезпечити належний рівень захисту прав клієнтів. Також важливо врегулювати порядок укладання договорів на надання детективних послуг та передбачити відповідальність за порушення договірних умов, щоб зменшити ризик конфліктів між сторонами.

Таким чином, удосконалення законодавчої бази та формалізація правил діяльності приватних детективів сприятимуть розвитку цього інституту в Україні, підвищенню професійності детективів і надійному захисту прав громадян та бізнесу.

Ключові слова: приватна детективна діяльність; юридична відповідальність; договірні відносини; правове регулювання.

Список використаних джерел

1. Пересєдов Д.І., Омелянчик С.В. Законність приватної детективної діяльності в Україні. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Правова освіта та правова наука в умовах сучасних трансформаційних процесів». 2020 р. URL: https://www.znu.edu.ua/faculty/law/nauka/_osv_ta_ta_pravova_nauka_v_umovakh_suchasnikh_transformats_jnikh_protse_v_2020.pdf (дата звернення 01.12.20205)
2. Проект Закону України «Про приватну детективну (розшукову) діяльність», реєстр. №1228 URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68051 (дата звернення 01.12.20205)
3. Романчук І.О. Приватна детективна (розшукова) діяльність як новий вид господарської діяльності в Україні. Актуальні проблеми сучасної науки і правоохоронної діяльності. Харків, 2017. URL: https://www.univd.edu.ua/general/publishing/konf/17_05_2017/pdf/52.pdf (дата звернення 01.12.20205)
4. Риженко І. М. Приватна детективна діяльність в Україні в контексті реалізації права на особисте життя. Митна справа. 2013. № 1, ч. 2, кн. 2 (85). С. 385–389. URL: <http://rp.onmi.org.ua/handle/123456789/1754?show=full> (дата звернення 01.12.20205)
5. Михальчук С. О. Переваги та недоліки у здійсненні приватної детективної діяльності в Україні. Студентський вісник НУВГП, 2021, Вип. 2(16), с. 120–122.